

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **Pedagogika międzykulturowa (e) (1100-PPW11PMK-SJ)**

Nazwa w języku polskim:

Nazwa w jęz. angielskim: **INTERCULTURAL PEDAGOGY (E)**

Dane dotyczące przedmiotu:

Jednostka oferująca przedmiot: Kolegium II
Przedmiot dla jednostki: Kolegium II
Cykl dydaktyczny: Semestr zimowy 2025/26
Koordynator przedmiotu cyklu: dr hab. Przemysław Grzybowski prof. uczelni

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu:

Zaliczenie na ocenę

Język wykładowy:

polski

Dane dotyczące przedmiotu cyklu:

Domyślny typ protokołu dla przedmiotu cyklu:

Zaliczenie na ocenę

Strona WWW:

<http://www.grzybowski.ukw.edu.pl>

Bilans pracy studenta

15h zajęć zdalnych (wykłady)

40h pracy własnej studenta - w tym: 5h konsultacje (Internet) + 35h samodzielne studiowanie literatury, analiza źródeł, przygotowanie pracy semestralnej, przygotowanie do zaliczenia przedmiotu

Efekty kształcenia modułu zajęć

W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie:

A.1.W1. kulturowe, antropologiczne, aksjologiczne i socjologiczne opisy współczesności: funkcje edukacji w życiu społeczeństw i egzystencji jednostek, typy i rolę ideologii w życiu społecznym, ułożenie społeczne, blokady i możliwości rozwojowe różnych grup społecznych oraz elementy socjologii edukacji;

A.1.W2. procesy wychowania i kształcenia (wybrane ujęcia teoretyczne): ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania, istotę wychowania, zagadnienia wychowania jako spotkania w dialogu, wychowania do odpowiedzialnej wolności oraz społeczeństwa wielokulturowego, typy relacji międzyludzkich oraz procesy rządzące tymi relacjami, główne środowiska wychowawcze, a także podstawy dialogu międzykulturowego;

A.1.W3. rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, znaczenie własnych postaw, założeń i intencji podczas działania pedagogicznego, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela, umiejętności dokonywania autoanalizy sytuacji życiowej i zawodowej, zagadnienie początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego oraz uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela.

W zakresie umiejętności absolwent potrafi:

A.1.U1. wykorzystać posiadaną wiedzę teoretyczną w sposób refleksyjny i krytyczny, poprawnie konstruować rozbudowane ustne i pisemne wypowiedzi dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych;

A.1.U2. interpretować działalność nauczycieli w kontekstach jej prowadzenia z wykorzystaniem posiadanej wiedzy w zakresie pedagogiki i psychologii, charakteryzować swoistość działania pedagogicznego, a także prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie poparte rozbudowaną argumentacją teoretyczną;

A.1.U3. analizować swoje doświadczenia praktyczne w roli nauczyciela lub wychowawcy;

A.1.U4. formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela;

A.1.U5. rozpoznawać własną nauczycielską nieskuteczność i analizować jej przyczyny;

A.1.U6. projektować drogi osiągnięcia skuteczności zawodowej i charakteryzować jej determinanty.

W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

A.1.K1. doceniania znaczenia pedagogiki dla rozwoju osoby i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych;

A.1.K2. nabywania wiedzy z zakresu pedagogiki i budowania warsztatu pracy nauczyciela dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym;

A.1.K3. podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych oraz indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie opieki i wychowania dziecka lub ucznia;

A.1.K4. stosowania norm etycznych w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla godności człowieka.

Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne

brak wymagań

Szczegóły zajęć i grup

Wykład (15 godzin)

Strona WWW zajęć przedmiotu cyklu

<http://www.grzybowski.ukw.edu.pl>

Literatura:

- Grzybowski P.P., Edukacja międzykulturowa - przewodnik. Pojęcia, literatura, adresy. Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2008.
- Grzybowski P.P., Idzikowski G., Inni, Obcy - ale Swoi. O edukacji międzykulturowej i wspólnocie w szkole integracyjnej, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2018.
- Grzybowski P.P., Prekursorki i pionierki edukacji międzykulturowej. Inspiracje biobibliograficzne, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2026.
- Kożyczkowska A., Młynarczuk-Sokołowska A., Kulturowe konteksty dzieciństwa. Szkice antropologiczno-pedagogiczne, Wydawnictwo Naukowe Katedra, Gdańsk 2018.
- Nikitorowicz J., Kreowanie tożsamości dziecka. Wyzwania edukacji międzykulturowej, Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, Gdańsk 2005.

Efekty uczenia się:
W zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie: A.1.W1. kulturowe, antropologiczne, aksjologiczne i socjologiczne opisy współczesności: funkcje edukacji w życiu społeczeństw i egzystencji jednostek, typy i rolę ideologii w życiu społecznym, ulokowanie społeczne, blokady i możliwości rozwojowe różnych grup społecznych oraz elementy socjologii edukacji; A.1.W2. procesy wychowania i kształcenia (wybrane ujęcia teoretyczne): ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania, istotę wychowania, zagadnienia wychowania jako spotkania w dialogu, wychowania do odpowiedzialnej wolności oraz społeczeństwa wielokulturowego, typy relacji międzyludzkich oraz procesy rządzące tymi relacjami, główne środowiska wychowawcze, a także podstawy dialogu międzykulturowego; A.1.W3. rolę nauczyciela i koncepcje pracy nauczyciela: etykę zawodową nauczyciela, znaczenie własnych postaw, założeń i intencji podczas działania pedagogicznego, uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela, umiejętności dokonywania autoanalizy sytuacji życiowej i zawodowej, zagadnienie początkującego nauczyciela w szkolnej rzeczywistości, zasady projektowania ścieżki własnego rozwoju zawodowego oraz uwarunkowania sukcesu w pracy nauczyciela. W zakresie umiejętności absolwent potrafi: A.1.U1. wykorzystać posiadaną wiedzę teoretyczną w sposób refleksyjny i krytyczny, poprawnie konstruować rozbudowane ustne i pisemne wypowiedzi dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych; A.1.U2. interpretować działalność nauczycieli w kontekstach jej prowadzenia z wykorzystaniem posiadanej wiedzy w zakresie pedagogiki i psychologii, charakteryzować swoistość działania pedagogicznego, a także prezentować własne pomysły, wątpliwości i sugestie poparte rozbudowaną argumentacją teoretyczną; A.1.U3. analizować swoje doświadczenia praktyczne w roli nauczyciela lub wychowawcy; A.1.U4. formułować oceny etyczne związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela; A.1.U5. rozpoznawać własną nauczycielską nieskuteczność i analizować jej przyczyny; A.1.U6. projektować drogi osiągania skuteczności zawodowej i charakteryzować jej determinanty. W zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do: A.1.K1. doceniania znaczenia pedagogiki dla rozwoju osoby i prawidłowych więzi w środowiskach społecznych; A.1.K2. nabywania wiedzy z zakresu pedagogiki i budowania warsztatu pracy nauczyciela dziecka w wieku przedszkolnym i ucznia w młodszym wieku szkolnym; A.1.K3. podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych oraz indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie opieki i wychowania dziecka lub ucznia; A.1.K4. stosowania norm etycznych w działalności zawodowej, kierując się szacunkiem dla godności człowieka.
Metody i kryteria oceniania:
Studenci przygotowują pracę semestralną według instrukcji przekazanej prze prowadzącego zajęcia. Ocena zależy od jej poprawności formalnej i merytorycznej.
Zakres tematów zajęć:
1. Pedagogika międzykulturowa jako refleksja o różnorodności kulturowej w edukacji (prekursorki, pionierzy, przedmiot zainteresowań). 2. Podstawowe kategorie pojęciowe oraz okoliczności ich zastosowania w praktyce edukacyjnej (Inny, Obcy, pogranicze kulturowe, sąsiedzi, świadkowie, miejsca). 3. Modele edukacji i działalności społecznej w środowiskach zróżnicowanych kulturowo (założenia, formy, przykłady realizacji). 4. Współczesne wyzwania edukacji w środowiskach zróżnicowanych kulturowo (pamięć indywidualna i zbiorowa, polityka historyczna, hejt, cancel culture).
Literatura uzupełniająca
1. Lewowicki T., Suchodolska J. (red.), Dzieci w procesie kształtowania postaw kulturowych. Przewodnik po ścieżkach edukacji regionalnej, wielo- i międzykulturowej: materiały dla nauczycieli gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, Oficyna Wydawnicza „Impuls”, Kraków 2012. 2. Szafrńska A., Grzybowski P.P., Integracja w szkole - szkoła integracji. Od idei do praktyki edukacyjnej, Difin, Warszawa 2024. 3. Weigl B., Stereotypy etniczne i uprzedzenia u dzieci i młodzieży, Wydawnictwo Instytutu Psychologii PAN, Warszawa 1999.
Metody dydaktyczne
wykład w toku problemowym
Metody dydaktyczne - inne
wykład z wykorzystaniem technik zdalnego nauczania dyskusja
Rygory zaliczenia zajęć
zaliczenie na ocenę
Dane grup zajęciowych
Grupa numer 1
Prowadzący grupy:
dr hab. Przemysław Grzybowski, prof. uczelni

Przynależność do grup przedmiotów w cyklach:

Opis grupy przedmiotów	Cykl pocz.	Cykl kon.
1 rok, 1 sem., pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna [SJ] (SJ-PPW-11)	2023Z	

Punkty przedmiotu w cyklach:

<bez przypisanego programu>			
Typ punktów	Liczba	Cykl pocz.	Cykl kon.
Europejski System Transferu i Akumulacji Punktów (ECTS)	1	2023Z	

.....
Podpis